

CHOPIN

PIANO CONCERTOS NOS. 1 & 2

GÁBOR FARKAS piano

Felczak
LEMEZEK

**Hungarian Radio
Symphony
Orchestra**
conducted by
TAMÁS VÁSÁRY

HUNGAROT•N

PIANO CONCERTOS NOS. 1 & 2

Fryderyk Chopin (1810–1849)

Piano Concerto No. 1 in E Minor, Op. 11	41:49
1 I. Allegro maestoso	21:03
2 II. Romance: Larghetto	9:54
3 III. Rondo: Vivace	10:52
Piano Concerto No. 2 in F Minor, Op. 21	33:44
4 I. Maestoso	15:22
5 II. Larghetto	9:36
6 III. Allegretto vivace	8:46

Total time: 75:33

Gábor Farkas - piano
Hungarian Radio Symphony Orchestra
conducted by **Tamás Vásáry**

Recording producer & editor: Zsuzsa Dvorák • Balance engineer: Dénes Rédly
Recorded on 26-28 August 2022 at Rottenbiller Studio
Photo: László Emmer • Design & prepress: Gergely Szabadi
Liner notes & booklet editor: Katalin Fittler, Enikő Gyenge
English translation: Richard Robinson
2023 Fotexnet Kft. • Catalogue No.: HCD 32872 • Made in EU

About the works

The poet of the piano, the Paganini of the piano – to this day Fryderyk Chopin (1810–1849) is known by these monikers, indeed in his own time his talent was considered to be comparable only to Mozart's. Throughout his oeuvre, his own instrument, the piano, had a central role, and particularly in his early works, he used it with an orchestral accompaniment. These were the forces for which he composed his two piano concertos after he finished his studies in the conservatory: the E minor (Op. 11) and the F minor (Op. 21), of which the latter was completed first. The change in order is explained by the fact that the E minor concerto was published first in print, and thus was the first to become widely known to musicians and music lovers. The two works were composed almost one after the other, the F minor one in 1829, and the E minor in the following year. Both hold their own in the repertoire to this day, and their similarity is most pronounced in the slow, central movements. Here, Chopin poured into sound the deep feeling he nurtured for the singer Konstancja Gładkowska. (We can trace the loves of the youthful Chopin in Alan Walker's reliable monograph.) Although they have an important place in the works composed for piano and orchestra, the two works had a different fate in the career of the pianist-composer. The first composition,

in F minor, and designated a concerto in the title, first came to the notice of the Warsaw music world in March 1830 after Chopin's first concert tour in Vienna. It was performed before an audience in the Krasieński Palace on 3 March, with a modest instrumental ensemble. This achievement by a recently graduated student astounded Józef Elsner, the composition teacher at the conservatory. On 17 March the composer played it in the National Theatre in Warsaw, now to a larger audience, in the same programme as the *Fantasia on Polish Airs* (Op. 13). On that occasion he was not satisfied with the piano available, and at the concert on 22 March he played the work on a Vienna concert grand (this time the programme included the *Rondo à la Krakowiak*, Op. 14). Later it was replaced in the programme of Chopin's concerts by the E minor piano concerto, but he did not forget about the earlier work: at times he would play a two-piano version of it with his pupils, for instance playing the *Larghetto* with Friderike Müller, to whom he dedicated the *Allegro de Concert* (Op. 46). In the 1836 edition of the F minor piano concerto, the dedication features the name of Delfina Potocka (replacing the original dedication). The E minor piano concerto was first performed on 29 September, with modest orchestral forces. This private performance included many of the great and good of Warsaw music scene (including some who otherwise eschewed one

another's company). This can be considered the "dress rehearsal" for Chopin's approaching farewell concert, which took place in the National Theatre on 13 October. The programme started with a symphony by Karol Görner, followed by the E minor piano concerto, and according to custom, between the opening movement and the rest another work was inserted (Soliva: Aria and chorus). After the interval, the programme continued with Rossini (William Tell Overture, "O quante lagrime"), then concluded with Chopin's Fantasia on Polish Airs (Op. 13). This was the last time he performed in his homeland (the vocal soloist at this concert was Konstancja Gładkowska).

The E minor piano concerto occupies a special place in Chopin's oeuvre in the sense that the composer, who was otherwise not predisposed to put his "message" into words, explain his music, or couple it with a literary programme, in this case made an exception. True, he did not publish it with the intention of aiding listeners, but set it down in a private letter, yet it is certainly worth knowing that he considered the slow movement (in Alan Walker's definition) an imaginary love scene. He termed the movement a Romance (in which Marianne Pândi sees the influence of Mozart), but in his letter he calls it Adagio, and the location of the intimate E major music is a place where he is beset by pleasant memories, the season being spring.

He refers to the time of day by moonlight in the undoubtedly enchanting mood of the E major movement. This feeling springs from the same well as that which is expressed in the Larghetto of the F minor piano concerto: a dreamlike, beautiful music, whose melody is reminiscent of an operatic aria, and whose ornamental runs are palpably vocal in inspiration.

Chopin left Warsaw on 2 November, and on 8 November he had the opportunity to play the Romanze and Rondo of the E minor concerto. In Vienna, the performance of the concerto caused him financial loss, and in Munich he was forced to perform the work accompanied only by a chamber orchestra. He chose this composition for his first meeting in Paris with Friedrich Kalkbrenner (to whom he later dedicated the work), and the work also featured on the programme of his first recital in Paris (26 February 1832) alongside the *Variations on 'La ci darem la mano'*, Op. 2. Over the following years he played excerpts from the concerto in various venues (either the Larghetto, or the second and third movements together), such as the Hôtel de Ville (in the prestigious "Athénée musical" series), the grand hall of the Conservatoire, and the Théâtre-Italienne. In 1838 he programmed the work in a charity concert held for violinist Antoni Orłowski, a former schoolmate, though there as a result of intrigues he was forced to have it accompanied by a string quintet (the

evening, following which he did not perform in public for three years, was made memorable by his performance of solo works).

Regarding the twists of fate of the E minor concerto, it is worth mentioning the following case: one London performance was saved from disaster by the child prodigy Carl Filtsch (1830–1845) from Transylvania, (the only person to whom Chopin gave lessons in composition): when the orchestral parts for the concerto did not arrive in time, he copied them out from memory.

Chopin's two piano concertos belong to the tradition that started with the piano concertos of Johann Nepomuk Hummel (1778–1837) and Ignaz Moscheles (1794–1870), while the slow movements can be considered the model for the concertos by Robert Schumann (1810–1856) and Edvard Grieg (1843–1907).

The two concertos have the same formal structure: the opening movement is a traditional sonata form, within which the primary function of the orchestra is to provide an atmospheric

environment for the solo instrument. One never tires of the miracle by which Chopin combines sparkling, brilliant technique with depth of expression: the delicate ornaments are incorporated into graceful melodies. All of his melodies are imbued with his personality – it was no coincidence that when Chopin's contemporaries described his playing, many of them noted how a given composition always showed different qualities when played by the composer. Also notable is how within the framework of the large form, he shows the maximum sensitivity for small details – the subtlety of the miniatures recurs within the larger forms. The lively final movements give room for folklorish elements; here we encounter Chopin's memories and souvenirs of Polish folk music. And after these precedents, one senses in advance that these minor-key concertos will end in the major.

Katalin Fittler

Gábor Farkas, (1981, Ózd, Hungary) graduated from the Liszt Academy in Budapest in 2005 as a pupil of Sándor Falvai and Attila Némethy. He obtained a doctoral degree there in 2014, and his consultants were Tamás Vásáry and Zoltán Kocsis. After studying at the Music Academy he became a pupil of William Grant Naboré at the International Piano Academy in Como, Italy. In 2015 he won first prize in the competition advertised by New York Concert Artist & Associates, as a result of which he debuted in Carnegie Hall New York in 2016.

In 2009 he came first in the 6th International Liszt Piano Competition held in Weimar, where he also won the audience prize, and the prize for the best performance of a Haydn sonata. In 2003 he won the Hungarian Radio Piano Competition, and in 2001 he received third prize in the Franz Liszt International Piano Competition in Budapest. In 2000 he was the winner of the Béla Bartók Piano Competition in Baden bei Wien, and he received 2nd prize in the Greta Erikson International Piano Competition in Sweden, while in 1999 the jury awarded him second place in the Andor Földes Piano Competition.

In March 2012 he was awarded the Liszt Prize, in May 2009 the Gundel Arts Prize, in November 2008 the Junior Prima Prize, in March 2008 he received the Hungarian decoration the Young

Men of March, and on 23 October 2015 he was made honorary citizen of Ózd.

In recent years, as well as playing in the largest concert halls in Hungary, he has appeared in famous venues such as Carnegie Hall, the Lincoln Center, Merkin Hall in New York, the Teatro la Fenice in Venice, BOZAR in Brussels, the Konzerthaus in Berlin, the Auditorio Nacional de Musica in Madrid, the NCPA Concert Hall in Beijing, the Seoul Art Center, the Oriental Art Center in Shanghai, and the Tokyo Bunka Kaikan.

Gábor Farkas is a constant participant in the most outstanding international festivals (including the Classical Bridge Festival in New York, the Spring Green Kanazawa Festival, the Sendai Classic Festival, the Kirishima Music Festival, the Budapest Spring Festival, the “International Piano Forum” in Berlin, the Schumann Festival in Zwickau, the Bach Festival in Thüringia, the Pélerinages Arts Festival in Weimar, the Musi-cathlon in Beijing, the Piano Festival in Vilnius, the Kaposfest, the Liszt Festival in Gödöllő, Hungary, and the Festival Academy in Budapest).

He has worked with famous conductors such as Zoltán Kocsis, Ádám Fischer, Olli Mustonen, Philippe Bender, George Tchitchinadze, Olaf Henzold, Ken-Ichiro Kobayashi, Tamás Vásáry, Gábor Takács-Nagy, Henrik Nánási, and Charles Dutoit.

His first album “An Evening with Liszt” was released in November 2008, on the Warner Classics label. The album was awarded the Grand Prix prize, and the Franz Liszt International Society recognized it as the “best Liszt recording of 2009”. His second album was a live recording of the opening concert of the Liszt Year with Zoltán Kocsis and the Hungarian National Philharmonic Orchestra, and was released on the London Warner Classics label in 2011. This was followed by many other releases, including a solo album in 2017 of Liszt’s works with Steinway & Sons Records, and in the same year a Schumann album with Hungaroton, and a recording of Ferenc Farkas’s ‘Piano Concertino’ with Toccata Classics, London. He has also made recordings for Brilliant Classics label.

Since 2017, representatives of Steinway & Sons in New York, Hamburg, and Budapest have unanimously chosen him as a Steinway Artist, and asked him to make more recordings. Also in 2017, he accepted the enormous privilege of being appointed as permanent professor at the Tokyo College of Music, making him the first European and also the youngest maestro there. In 2019 he won the prize for Concert of the Year in Japan, the Aoyama Music Award. His CD of Chopin Ballades and Impromptus (Hungaroton) delighted the music press both in Hungary and abroad, the

recording winning a five-star rating from both *Fanfare* Magazine in New York and *Piano News* Magazin in Germany.

Gábor Farkas has been the Head of Department of the Keyboard and Harp Department at the Liszt Academy since the academic year 2020/21, and he also directs the Keyboard and Harp subprogramme of the Doctoral School. He is a visiting professor at the Tokyo College of Music in Japan. Since 2022 he has been the instigator and the artistic director of the East Asia Classical Music Festival.

Pianist and conductor **Tamás Vásáry**, honorary music director-general for life and president-conductor of the Hungarian Radio Symphony Orchestra, was born in Debrecen in 1933. He debuted in his home town at the age of eight with the Mozart Piano Concerto in D major K. 107, following which he regularly gave concerts as a child prodigy. At the age of fourteen he won first prize in the Liszt competition at the Budapest Music Academy, where he obtained his artist’s certificate in 1953. In the subsequent years he was a prize winner in four international competitions (1955: the Chopin Competition in Warsaw; 1955: the Marguerite Long Competition in Paris; 1956: the Queen Elisabeth Competition in Brussels; and 1957: the International Competition in Rio de Janeiro).

In 1958 his first Liszt record, for Deutsche Grammophon, was chosen in London as best record of the month, and was nominated as best record of the year. A highly successful debut in the Royal Festival Hall in London launched his international career in 1961. From then on he gave an average of 100 concerts a year in the most important musical centres of the world: London, Paris, Berlin, Vienna, Rome, Madrid, Lisbon, Luxembourg, Stockholm, Oslo, etc. In 1962 György Széll presented him in Carnegie Hall in New York, and he played in concerts with the most important orchestras and conductors in the world: Ernest Ansermet, André Cluitens, Paul Kletzki, Ferenc Fricsay, André Previn, Claudio Abbado, Simon Rattle, Wolfgang Sawallisch, Eugen Jockhum, Erick Leinsdorf, Antal Doráti, Bernard Haitink, Kurt Sanderling, Georg Solti, Rudolf Kempe, Neville Marriner, and Adrian Boult. His chamber music partners have included Mstislav Rostropovich, Yo-Yo Ma, Isaak Stern, Henryk Szering, József Szigeti, Yuri Bashmet, Dietrich-Fischer Dieskau, Jean-Pierre Rampal, James Galway, Maurice André, Gundula Janowitz and many others.

His career as a conductor was built in parallel with his work as a pianist: he was the director and first conductor of two British orchestras: the Northern Sinfonia (1979–1982) and the Bournemouth Sinfonietta (1989–1997). He was

the music director-general of the Hungarian Radio Symphony Orchestra in 1993–2004, then again from May 2015. In 2004 he was appointed honorary music director-general for life.

He made recordings with seven record companies (Supraphon, Deutsche Grammophon, Chandos, Academy Sound and Vision, Collins Classic, Hungaroton), and was the writer and performer behind many informative films and talks. In 2006 he founded the Kodály Zoltán World Youth Orchestra, with which he performs every year in Hungary and abroad (Brussels, Paris, Milan, Prague). In 2013 the Hungarian government founded the Tamás Vásáry Scholarship in the music and voluntary work categories.

The Hungarian Radio Symphony Orchestra celebrates its eightieth anniversary in 2023. During its existence it has achieved a high status among large orchestras, with concerts in Hungary and abroad, and radio, TV, and CD recordings of almost the entire orchestral and and oratorio repertoire. Leading world critics unanimously praise its balanced sound, its flexibility, and the way it supports Hungarian contemporary music by popularizing it and recording it. The Hungarian Radio Symphony Orchestra has been the main participant of the annual Budapest Wagner Days ever since it was founded.

A művekről

A zongora poétája, a zongora Paganinije – gyakran nevezik így mindmáig Fryderyk Chopin (1810-1849), sőt, a maga korában úgy tartották, hogy az ifjú tehetség csak Mozarthoz mérhető. Egész életművében centrális szerepet kapott hangszere, amelyet - főként korai műveiben - zenekarkísérettel is foglalkoztatott. Erre az apparátusra komponálta konzervatóriumi tanulmányai befejeztével a két zongoraversenyét, az e-moll (Op. 11) és f-moll (Op. 21) hangneműt, amelyek közül az utóbbi készült korábban. A sorrend-csere arra vezethető vissza, hogy az e-moll zongoraverseny jelent meg korábban nyomtatásban, s ily módon előbb lett ismert a szakma és a zenekedvelők széles körében.

A két mű szinte egymás szomszédságában született, 1829-ben az f-moll, s a rákövetkező évben az e-moll. Mindkettő mindmáig a repertoárdarabok közé tartozik – rokonságuk leginkább a lassú középtételekben figyelhető meg. Ezekben öntötte hangokba azokat a mély érzéseket Chopin, amelyeket az énekesnő Konstancja Gladowska iránt érzett. (Alan Walker forrás-értékű monográfiája segítségével nyomon követhetjük Chopin fiatalkori szerelmeit.)

Bár a zongorára és zenekarra komponált művek között kiemelt szerepük van, mégis, a két mű különböző sorsra jutott a zongoraművész-szerző pályáján. Az első, címében is versenyműként feltüntetett f-moll kompozíció Chopin első

bécsi koncertútját követően, 1830 márciusában került a varsói zenei élet reflektorfényébe. 3-án a Krasinski-palotában került közönség elé, szerény létszámú hangszeregyüttessel. Végzett növendékének ez a teljesítménye elbűvölte konzervatóriumi zeneszerzés-tanárát, Józef Elsner. 17-én a varsói Nemzeti Színházban játszotta – immár nagyobb közönség előtt -, egy műsorban a lengyel népi dallamokra komponált Fantáziával (Op. 13). Ekkor nem volt elégedett a rendelkezésre álló zongorával, majd a 22-i hangversenyen ugyanott bécsi koncertzongorán szólaltathatta meg a művet (a műsorban ezúttal még az Op. 14. Rondo à la Krakowiak szerepelt). A későbbiekben az e-moll zongoraverseny váltotta fel Chopin koncertjeinek műsorán, ám e műről sem feledkezett meg: alkalmanként tanítványaival kézzongorás letétben játszotta, például a Larghettót azzal a Friderike Müllerrel, akinek az Allegro de Concert (Op. 46.) ajánlása szól. Az f-moll zongoraverseny 1836-os kiadásán (az eredeti ajánlását lecserélve) Delfina Potocka neve szerepel.

Az e-moll zongoraverseny először szeptember 29-én csendült fel, szerény zenekari apparátussal. A zártkörű előadáson szép számmal vettek részt a varsói zenei élet kiválóságai (köztük olyanok is, akik egyébként kerültkék egymás társaságát). Voltaképp tekinthető ez Chopin közelgő búcsúkoncertje „főpróbájának” is. A búcsúkoncertre október 13-án került sor a

Nemzeti Színházban. A műsoron Karol Görner szimfóniája után kapott helyet az e-moll zongoraverseny, éspedig a bevett gyakorlat szerint oly módon, hogy a nyitótétel és a folytatás közé egy másik mű ékelődött be (Soliva: Ária és kórus). Szünet után Rosszinnivel folytatódott a program (Tell Vilmos nyitány, O quante lagrime), majd Chopin lengyel népi dallamokra írott Fantáziájával (Op. 13) fejeződött be. Ekkor lépett fel utoljára hazájában (e koncert énekszólójája Konstancja Gładkowska volt).

Az e-moll zongoraverseny atekintetben is különleges helyet foglal el a szerző életművében, hogy Chopin, aki egyébként nem volt híve annak, hogy szavakba öntse művei „mondanivalóját”, magyarázza zenéjét, avagy épp irodalmi programot társítson hozzá, ezúttal kivételt tett. Igaz, nem ismeretterjesztő jelleggel publikálta, hanem csupán magánlevélben vetette papírra, de mindenképp érdemes tudni, hogy a lassú tételt – Alan Walker meghatározása szerint – képzeletbeli szerelmi jelenetnek tekintette. A tétel, amelyet Romance-ként jegyzett (Pándi Marianne ebben Mozart-hatást vél felfedezni), levelében Adagiónak nevezte, s a bensőséges E-dúr zene helyszínéül olyan helyet jelölt meg, ahol kedves emlékek rohanják meg, évszakként pedig a tavaszt. A napszakra a holdfényvel utal a kétségkívül varázslatos hangulatú E-dúr tétel esetében. Egy töről fakadt ez az életérzés azzal, amely az f-moll zongoraverseny Larghettójában

jut kifejezésre: álomszerű ez a gyönyörű muzsika, szinte operaáriára emlékeztet a dallama, ugyanakkora díszítő futamok is érezhetően vokális ihletésűek.

Chopin november 2-án hagyta el Varsót, és már 8-án lehetősége nyílt arra, hogy az e-moll zongoraverseny Romanze és Rondo tételét játssza. Bécsben anyagi veszteséggel járt számára a zongoraverseny előadása, a müncheni fellépéskor kamarazenei kísérettel kényszerült előadni a művet. Ezt a kompozíciót választotta Párizsban a Friedrich Kalkbrennerrel való első találkozáskor (később neki ajánlotta a művet), és – az Op. 2. La ci darem la mano-variációkkal – e mű szerepelt párizsi bemutatkozó estjének (1832. február 26) programján is. A következő években különböző helyszíneken játszott a versenymű részleteit (vagy a Larghettót, vagy a II. és III. tétel együttesét), így az Hôtel de Ville-ben (a rangos „Athénée musical” sorozatban), a Conservatoire nagytermében és a Théâtre-Italienne-ben. 1838-ban egykori varsói iskolatársa, a hegedűművész Antoni Orłowski érdekében rendezett roueni jótékonyági hangversenyen tűzte műsorra, ám ott az intrikák következtében arra kényszerült, hogy vonóskvintett kíséretével játssza (az estet – melyet követően három évig nem lépett fel nyilvánosan – szólódarabok előadásával tette emlékezetessé). Az e-moll zongoraverseny kalandos sorsát követve, érdemes megemlíteni a következő esetet: az Erdélyből származó csodagyerek

Carl Filtsch (1830-1845), aki egyébként az egyetlen volt, akinek Chopin zeneszerzés-órákat is adott, amikor nem érkeztek meg időben a versenymű zenekari szölamai, emlékezetből lekottázta őket, ezzel mentve meg egy londoni koncertjét...

Chopin két zongoraversenye abba az ívbe tartozik, amely Johann Nepomuk Hummel (1778-1837) és Ignaz Moscheles (1794-1870) zongoraversenyeivel kezdődik, a lassú tételük pedig előképek tekinthetők Robert Schumann (1810-1856) és Edvard Grieg (1843-1907) versenyműveikhez.

A két versenymű azonos formai felépítést követ: a nyitótétel hagyományosan szonátaformájú, azon belül a zenekar elsődleges funkciója a szólóhangszer számára atmoszférateremtő környezet biztosítása. Megunhatatlan az a csoda, ahogyan Chopin a gyöngyöző, briliáns technikát

a kifejezés mélységével ötvözi: a kecses dallamokba szinte beépülnek a finom díszítések. Személyesség hatja át valamennyi dallamát – nem véletlen, hogy Chopin játékát jellemezve a kortársak közül sokaknak feltűnt, hogy a szerző tolmácsolásában mindig más arca mutatkozik meg egy-egy kompozíciónak. Feltűnő az is, hogy a nagyforma keretei között maximális érzékenységgel viseltetik az apró részletek iránt is – a miniatűrök kidolgozottsága köszön vissza a nagyformákon belül is. Az élénk zárótételek adnak otthont a folklór-színeknek, itt köszönnek vissza Chopin lengyel népzenei emlékei és élményei. És az előzmények után már-már előre érezhető, hogy a moll hangnemű versenyművek dúr hangnemben csendülnek ki.

Fittler Katalin

Farkas Gábor (1981, Ózd) a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián diplomázott 2005-ben Falvai Sándor és Némethy Attila tanítványaként. Doktori fokozatát is itt szerezte 2014-ben, konzulensei Vásáry Tamás és Kocsis Zoltán voltak. A Zeneakadémia elvégzése után William Grant Naboré növendéke lett a Como-i Nemzetközi Zongora Akadémián, Olaszországban. 2015-ben megnyerte a New York Concert Artist & Associates által kiírt verseny fődíját, melynek eredményeképpen 2016-ban debütált New Yorkban, a Carnegie Hall-ban.

2009-ben első helyezettje lett a Weimar-ban megrendezett 6. Nemzetközi Liszt Zongoraversenynek, ugyanitt elnyerte a verseny közönségdíját és a Haydn-szonáta legjobb előadásáért járó díját is. 2003-ban megnyerte a Magyar Rádió Zongoraversenyét, 2001-ben harmadik díjat kapott a budapesti Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraversenyen. 2000-ben a Baden bei Wien-ben rendezett Bartók Béla zongoraverseny győztese volt és a svédországi Greta Erikson Nemzetközi Zongoraverseny 2. díját kapta meg, 1999-ben pedig a Földes Andor Zongoraverseny második díját ítélte neki a zsűri.

2012 márciusában Liszt-díjjal tüntették ki, 2009 májusában Gundel Művészeti díjat, 2008 novemberében Junior Prima díjat, 2008 márciusában Márciusi Ifjak kitüntetését kapott, 2015. október 23-án Ózd díszpolgára lett.

Az elmúlt években a legnagyobb magyar koncerttermek mellett olyan híres helyszíneken játszott, mint a new yorki Carnegie Hall, Lincoln Center, Merkin Hall, a velencei Teatro la Fenice, a brüsszeli BOZAR, a berlini Konzerthaus, a madridi Auditorio Nacional de Musica, a pekingi NCPA Concert Hall, a szöuli Seoul Art Center, a shanghai Oriental Art Center és a tokiói Tokyo Bunka Kaikan.

Farkas Gábor állandó résztvevője a legkiemelkedőbb nemzetközi fesztiváloknak (többek között a new yorki Classical Bridge Festival, Spring Green Kanazawa Festival, Sendai Classic Festival, Kirishima Music Festival, a Budapesti Tavaszi Fesztivál, a berlini "International Piano Forum", zwickau "Schumann Fesztivál", thüringiai "Bach Fesztivál", weimari "Pélerinages Művészeti Fesztivál", pekingi "Musicathlon", vilniusi "Piano Festival", "Kaposfest", gödöllői Liszt Ferenc Fesztivál, Fesztivál Akadémia Budapest).

Olyan neves karmesterekkel működött együtt, mint például Kocsis Zoltán, Fischer Ádám, Olli Mustonen, Philippe Bender, George Tchitchinadze, Olaf Henzold, Kobayashi Ken-Ichirō, Vásáry Tamás, Takács-Nagy Gábor, Nánási Henrik, Charles Dutoit.

Első albuma, "An Evening with Liszt" címmel jelent meg a Warner Classics gondozásában

2008 novemberében. Az album "Grand Prix" díjban részesült és a Franz Liszt International Society neki ítélte a "2009 legjobb Liszt felvétele" elismerést. Második albuma a Liszt év nyitókoncertjének élő lemezfelvétele volt Kocsis Zoltánnal és a Nemzeti Filharmonikus Zenekarral, szintén a londoni Warner Classics gondozásában 2011-ben. Ezt számos további lemezkiadvány követte, köztük a 2017-es megjelenésű szólóalbuma Liszt műveiből a Steinway & Sons Records kiadásában, valamint ugyanezen évben Schumann albuma a Hungaroton, illetve Farkas Ferenc 'Piano Concertino' című művének felvétele a Toccata Classics, London gondozásában. Készített felvételeket a Brilliant Classics számára is.

2017-től a Steinway & Sons Records New York-i, hamburgi és budapesti képviselője egyhangú döntéssel választotta Steinway Artist-tá és további lemezfelvételekre kérte fel. Szintén 2017-ben a művész óriási megtiszteltetésként elfogadta állandó professzori kinevezését a Tokyo College of Music-ban, amelynek ezzel első európai és egyben legfiatalabb mesterévé vált. 2019-ben Japánban elnyerte az Év hangversenyéért járó díjat, az 'Aoyama Music Award'-ot. Chopin Balladáit és Impromptujait tartalmazó CD-je (Hungaroton) lenyűgözte a külföldi és magyar szaksajtót egyaránt, többek között a new yorki Fanfare Magazine és a németországi Piano News Magazin is öt csillagos minősítéssel illette a felvételt.

Farkas Gábor a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Billentyűs és Akkordikus Hangszerek Tanszékének vezetője a 2020/21-es tanévtől, valamint ő irányítja a Doktori Iskola Billentyűs és Akkordikus alprogramját is. Vendégprofesszora a Tokyo College of Music-nak Japánban. 2022 óta a Távolskeleti Komolyzenei Fesztivál életre hívója és művészeti vezetője.

Vásáry Tamás zongoraművész és karmester, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának tiszteletbeli örökös főzeneigazgatója és elnök-karmestere 1933-ban született Debrecenben. Nyolc éves korában Mozart K.107-es D-dúr zongoraversenyével debütált szülővárosában, ettől kezdve rendszeresen koncertezett, mint csodagyerek. 14 évesen megnyerte Budapesten a zeneakadémiai Liszt-verseny első díját, az intézményben 1953-ban kapott művészi oklevelet. A következő években négy nemzetközi verseny díjazottja lesz (1955: a varsói Chopin-verseny, 1955: a párizsi Marguerite Long verseny, 1956: a brüsszeli Erzsébet királyné verseny, 1957: a Rio de Janeiro-i nemzetközi verseny). 1958-ban első Liszt-lemezét a Deutsche Grammophonnál Londonban a hónap legjobb lemezének választották, és jelölést kapott az év legjobb lemezére. 1961-ben nagysikerű londoni bemutatkozása a Royal Festival Hallban elindította nemzetközi karrierjét. Ettől kezdve évente átlagosan 100 hangversenyt adott

a világ legfontosabb zenei központjaiban: London, Párizs, Berlin, Bécs, Róma, Madrid, Lisszabon, Luxemburg, Stockholm, Oslo, stb. 1962-ben Széll György mutatta be New Yorkban a Carnegie Hallban, a világ legfontosabb zenekaraival és karmestereivel koncertezett: Ernest Ansermet, André Cluitens, Paul Kletzki, Fricsay Ferenc, André Previn, Claudio Abbado, Simon Rattle, Wolfgang Sawallisch, Eugen Jockhum, Erick Leinsdorf, Doráti Antal, Bernard Haitink, Kurt Sanderling, Solti György, Rudolf Kempe, Neville Marriner, Adrian Boult. Kamarazene-partnerei közt szerepeltek Msztiszlav Rosztropovics, Yo-Yo Ma, Isaak Stern, Henryk Szering, Szigeti József, Yuri Bashmet, Dietrich-Fischer Dieskau, Jean-Pierre Rampal, James Galway, Maurice André, Gundula Janowitz és még sokan mások. Karmesteri karrierje zongoraművészi munkásságával párhuzamosan épült: két angol zenekar igazgatója és első karmestere volt – Northern Sinfonia (1979–1982), Bournemouth Sinfonietta (1989–1997). A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának főzeneigazgatója 1993–2004 között, majd 2015 májusától ismét elnyeri ezt a pozíciót. Örökös tiszteletbeli főzeneigazgatónak 2004-ben nevezik ki.

Hét lemezyárral készített lemezfelvételeket (Supraphon, Deutsche Grammophon, Chandos, Academy Sound and Vision, Collins Classic, Hungaroton), számos ismeretterjesztő film és előadás szerzője és előadója. 2006-ban megalapította a Kodály Zoltán Világifjúsági Zenekart, amellyel minden évben Magyarországon és külföldön (Brüsszel, Párizs, Milánó, Prága) is fellépnek. 2013-ban a magyar kormány Vásáry Tamás Ösztöndíjat alapított zenei és önkéntes kategóriában.

A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara

2023-ban ünnepli alapításának 80. évfordulóját. Fennállása alatt számtalan bel- és külföldi hangversennyel, valamint szinte a teljes szimfonikus és oratorikus repertoár rádió-, TV- és CD-felvételeivel vívta ki rangját a nagyzenekarok élmezőnyében. A világ vezető kritikusi egybehangzón méltatják kiegyenlített hangzását, hajlékonyságát, és azt a mecénási tevékenységet, melyet a magyar kortárs zene népszerűsítésével és rögzítésével végez. A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara az alapítás óta főszereplője az évente megrendezésre kerülő Budapesti Wagner Napoknak.

A Felczak-lemezek a legegységesebb nyelven, a zenében mutatják be, hogy a lengyel és magyar nép barátsága a történelmi múltban gyökerező érzelmekből, gondolkodásmódból, közös értékrendből táplálkozik. Ez biztosítja, hogy az egész Európának is példaadó barátság a jövőben is éljen, és új tartalmakkal gazdagodjék.

Seria Płyty Felczaka za pośrednictwem uniwersalnego języka muzyki uświadamiają nam, że przyjaźń narodów Polskiego i Węgierskiego ma źródło w doświadczeniach z przeszłości, we wspólnym systemie wartości i sposobie myślenia. Dzięki temu ta wyjątkowa przyjaźń, unikalna w całej Europie, stale się umacnia i wzbogaca o nowe płaszczyzny współpracy.

The albums of the Felczak Records series communicate with music, the most universal language, to demonstrate the friendship between the Polish and Hungarian nations, which is nourished by emotions, thoughts and shared values rooted in the historical past. This is what ensures that this friendship, which sets an example for Europe as well, can be sustained and enriched with new contents in the future, too.

Wacław Felczak (1916–1993), a Poznańi Egyetem történelem szakos hallgatója, az 1938/39-es tanévben ösztöndíjasként az Eötvös Collegium diákja volt. 1940 májusában a földalatti lengyel hadsereg katonájaként tért vissza Budapestre. 1942-től mint a Honi Hadsereg budapesti futár-bázisának parancsnokhelyettese a londoni lengyel kormány és annak varsói honi képviselője közötti kapcsolattartást biztosította. Katonai esküjéhez 1945 után is hű maradt: folytatta az ellenállást. 1949-ben letartóztatták és életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, kiszabadulását részben az 1956-os magyar forradalomnak köszönhette. 1958-tól a krakkói Jagelló Egyetem Történelmi Intézetének tanáráként több magyar témájú könyvet is írt (például: Magyarország története). Szakmai felkészültségével, erkölcsi tartásával a diákság példaképévé vált.

Ő a névadója a Wacław Felczak Alapítványnak, melynek célja és feladata a magyar- lengyel barátság hagyományának nemzedékek közötti átörökítése, illetve a magyar és a lengyel nemzet közötti együttműködés társadalmi alapjainak szélesítése.

A Felczak-lemezek sorozat lengyel-magyar együttműködéssel, illetve tartalommal létrehozott albumokat ad közre hat műfajban (komolyzene – népzene; jazz – kortárs; világzene – könnyűzene). A lemezek a legegységesebb nyelven, zenében mutatják be, hogy a két nép barátság a legelemibb ösztönökből, gondolkodásmódból, közös értékrendszerből táplálkozik évszázadok óta. Ez biztosítja, hogy a következők századokban is így legyen.

Wacław Felczak (1916–1993) studiował historię na Uniwersytecie Poznańskim, w roku akademickim 1938/1939 był stypendystą Eötvös Collegium. Powrócił do Budapesztu w maju 1940 r. jako członek polskiego podziemnego ruchu oporu. W szeregach Armii Krajowej był odpowiedzialny za łączność kurierską między rządem polskim w Londynie a podziemiem politycznym w Warszawie, od 1943 r. pełnił funkcję zastępcy dowódcy placówki łączności w Budapeszcie. Po 1945 r. pozostał wierny złożonej przysiędze wojskowej i kontynuował walkę o wolną i demokratyczną Polskę. W 1948 r. został aresztowany i skazany na dożywotnie więzienie; wyjście na wolność częściowo zawdzięczał następstwu węgierskiej rewolucji 1956 r. W 1958 r. objął

asystenturę w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego; był autorem kilku monografii o tematyce związanej z Węgrami, z których najbardziej znana jest Historia Węgier. Jego wiedza i niezłomna postawa moralna sprawiła, że stał się wzorem do naśladowania nie tylko dla swoich studentów, ale także dla młodych węgierskich opozycjonistów.

Fundacja im. Wacława Felczaka stawia sobie za cel przekazywanie przyjaźni polskowęgierskiej, a także wspieranie inicjatyw społecznych w ramach współpracy obu narodów.

Seria Płyty Felczaka prezentuje twórczość polskich i węgierskich artystów w sześciu odsłonach i gatunkach muzycznych (muzyka poważna – muzyka ludowa, jazz – muzyka nowoczesna, muzyka światowa – muzyka rozrywkowa). Płyty te za pośrednictwem uniwersalnego języka muzyki uświadamiają nam, że przyjaźń obu narodów ma źródło w doświadczeniach z przeszłości, we wspólnym systemie wartości i sposobie myślenia. Dzięki temu wyjątkowa przyjaźń Polski i Węgier, unikalna w całej Europie, stale się umacnia i wzbogaca o nowe płaszczyzny współpracy.

Special thanks to:

**OPERA
ZONGORATEREM**

BIRO MUSIC
MANAGEMENT

